

Dosarul nr. 3r-381/22
2-21012737-01-3r-13122022

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

25 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău
în cauza de contencios administrativ la cererea lui Oleg Rațoi cu privire la
intentarea procedurii de executare a hotărârii judecătorești

împotriva încheierii din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost intentată procedura de executare inițiată prin cererea creditorului Oleg
Rațoi în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul
Rîșcani

constată:

La 16 septembrie 2022, Oleg Rațoi a depus la Curtea de Apel Chișinău
cerere cu privire la intentarea procedurii de executare, în temeiul hotărârii din
12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă
acțiunea lui Oleg Rațoi împotriva Primarului general al mun. Chișinău, anulată
dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 107/2-dc din 24 februarie 2020
„Cu privire la revocarea dlui Oleg Rațoi din funcția de pretor al sectorului
Botanica”, ca neîntemeiată, a fost obligat Primarul general al mun. Chișinău să
emită un act administrativ individual privind restabilirea lui Oleg Rațoi din
funcția de pretor al sect. Botanica, obligat Primarul general al mun. Chișinău să
emită actul administrativ privind achitarea în beneficiul lui Oleg Rațoi a salariului
pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data de 24 februarie
2020 și până la restabilirea în funcție, precum și despăgubirea pentru prejudiciul
moral cauzat în mărimea unui salariu mediu lunar al salariatului, în rest pretenția
privind încasarea prejudiciului moral cauzat în mărimea ce depășește un salariu
mediu lunar și pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, au fost
respinse ca neîntemeiate.

Întemeindu-și pretențiile în baza art. 249-256 Cod administrativ, a solicitat
inițierea executării hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul

Rîșcani și emiterea actului administrativ individual în baza art. 255 alin. (1) Cod administrativ, prin care să fie restabilit în funcția de pretor al sect. Botanica și achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă în perioada 24 februarie 2020 și până la restabilirea în funcție, precum și încasarea despăgubirii pentru prejudiciul material și moral cauzat în mărimea unui salariu mediu al salariatului.

Prin încheierea din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost intentată procedura de executare inițiată prin cererea creditorului Oleg Rațoi în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

A fost acordat debitorului, Primarului general al mun. Chișinău un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii să execute hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

A fost obligat debitorul, Primarul general al mun. Chișinău să informeze instanța de judecată asupra măsurilor de executare.

A fost atenționat debitorul, Primarul general al mun. Chișinău despre aplicarea amenzii conform art. 254 Cod administrativ, în cazul neîndeplinirii obligației din titlul executoriu, care poate fi stabilită în privința debitorului sau a conducătorului lui în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale, ce poate fi stabilită și încasată repetat.

La 5 decembrie 2022, Primarul general al mun. Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, anularea încheierii recurate și declararea inadmisibilității a cererii lui Oleg Rațoi.

În motivarea recursului a invocat că încheierea recurată conține o abordare formală și ilegală asupra circumstanțelor de fapt și de drept care urmează să fie luate în considerare la examinarea obiectivă a cauzei.

A remarcat că documentul executoriu a devenit executoriu, în partea ce ține de restabilirea în funcție și achitarea unui salariu la data de 12 martie 2021, în rest, la data de 1 decembrie 2021.

Potrivit art. 16 alin. (3) Cod de executare, hotărârile judecătorești în contencios administrativ se prezintă spre executare în decursul a 30 de zile de la data expirării termenului de executare benevolă stabilit de lege sau de instanța de judecată.

Prin urmare, se constată că Oleg Rațoi a prezentat documentul executoriu pentru executare cu depășirea esențială a termenului prevăzut de lege.

A precizat că, la caz, devin aplicabile normele Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, care stabilesc principiile și regulile bugetar-fiscale, inclusiv prevederile Codului de executare, or, Codul administrativ nu reflectă care este termenul de executare silită a unui document executoriu și nici nu implică norme ce ar exclude aplicarea Codului de executare în situația în care anumite norme de conduită nu se regăsesc.

Așadar, Curtea de Apel Chișinău eronat a aplicat art. 188 Cod administrativ, care de fapt se referă la executarea actelor administrative individuale, iar argumentul în vederea aplicării acestuia în speța dedusă judecării, nu a fost expus.

Totodată, a opinat că încheierea contestată a Curții de Apel Chișinău este nemotivată.

Finalmente, având în vedere faptul că cererea privind inițierea procedurii de executare este depusă cu depășirea termenului prevăzut de lege, cererea lui Oleg Rațoi urmează a fi declarată inadmisibilă, or, pasivitatea acestuia în procedura de executare urmează a fi penalizată corespunzător.

La 9 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Oleg Rațoi a depus referință recursul înaintat de către Primarul general al mun. Chișinău, prin care a solicitat declararea inadmisibilității acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 249 alin. (3) Cod administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost notificată Primăriei mun. Chișinău, prin intermediul poștei electronice, la 1 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 46).

Dat fiind faptul că data de 4 decembrie 2022 a fost zi de duminică, prin urmare zi nelucrătoare, ultima zi de depunere a recursului se constată a fi data de 5 decembrie 2022, ca următoarea zi lucrătoare.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 5 decembrie 2022, în termenul legal.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inoportună invitarea părților la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii contestate urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

Examinând actele cauzei, se constată că prin hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată în contencios administrativ depusă de Oleg Rațoi împotriva Primarului general al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ

individual defavorabil, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

A fost anulată dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 107/2-dc din 24 februarie 2020 cu privire la revocarea lui Oleg Rațoi din funcția de pretor al sect. Botanica, ca neîntemeiată.

A fost obligat Primarul general al mun. Chișinău să emită actul administrativ individual privind restabilirea lui Oleg Rațoi din funcția de pretor al sect. Botanica.

A fost obligat Primarul general al mun. Chișinău să emită actul administrativ privind achitarea în beneficiul lui Oleg Rațoi a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data de 24 februarie 2020 și până la restabilirea în funcție, precum și despăgubirea pentru prejudiciul moral în mărimea unui salariu mediu lunar al salariatului.

În rest, pretenția privind încasarea prejudiciului moral cauzat în mărimea ce depășește un salariu mediu lunar și pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse ca neîntemeiate (f. d. 13-27).

Cert este și faptul că prin decizia din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de către Pretura sect. Botanica și Primarul general al mun. Chișinău și menținută, fără modificări, hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care s-a admis parțial acțiunea înaintată de Oleg Rațoi împotriva Primarului general al mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral cauzat (f. d. 2-12 verso).

Prin încheierea din 1 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, au fost declarate inadmisibile recursurile depuse de Primarul general al mun. Chișinău și Pretura sect. Botanica împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Se mai atestă că la 16 septembrie 2022, Oleg Rațoi a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere cu privire la intentarea procedurii de executare, în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă acțiunea lui Oleg Rațoi împotriva Primarului general al mun. Chișinău, anulată dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 107/2-dc din 24 februarie 2020 „Cu privire la revocarea dlui Oleg Rațoi din funcția de pretor al sectorului Botanica”, ca neîntemeiată, a fost obligat Primarul general al mun. Chișinău să emită un act administrativ individual privind restabilirea lui Oleg Rațoi din funcția de pretor al sect. Botanica, obligat Primarul general al mun. Chișinău să emită actul administrativ privind achitarea în beneficiul lui Oleg Rațoi a salariului pentru perioada absenței forțate de la muncă, începând cu data de 24 februarie 2020 și până la restabilirea în funcție, precum și despăgubirea pentru prejudiciul moral cauzat în mărimea unui salariu mediu lunar al salariatului, în rest pretenția privind încasarea prejudiciului moral cauzat în mărimea ce depășește un salariu mediu lunar și pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, au fost respinse ca neîntemeiate (f. d. 1-1 verso).

Ulterior, prin încheierea din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost intentată procedura de executare inițiată prin cererea creditorului Oleg Rațoi în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

A fost acordat debitorului, Primarului general al mun. Chișinău un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii să execute hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani.

A fost obligat debitorul, Primarul general al mun. Chișinău să informeze instanța de judecată asupra măsurilor de executare.

A fost atenționat debitorul, Primarul general al mun. Chișinău despre aplicarea amenzii conform art. 254 Cod administrativ, în cazul neîndeplinirii obligației din titlul executoriu, care poate fi stabilită în privința debitorului sau a conducătorului lui în mărime de la 100 la 20 000 de unități convenționale, ce poate fi stabilită și încasată repetat (f. d. 41-45).

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată ca justificată concluzia Curții de Apel Chișinău de intentare a procedurii de executare, din motivele ce succed.

În accepțiunea art. 249 alin. (1)-(4) Cod administrativ, hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol. Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel. Executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Prevederile art. 174 se aplică corespunzător.

Potrivit art. 250 lit. a)-c) Cod administrativ, titluri executorii sunt hotărârile judecătorești executorii, încheierile judecătorești executorii conform art. 214 și 215 și tranzacțiile de împăcare conform art. 217.

Conform prevederilor art. 251 alin. (1)-(4) Cod administrativ, hotărârile judecătorești sunt executorii după expirarea termenului de apel. Deciziile instanțelor de apel sunt executorii de la emiterea lor. Încheierile judecătoriilor și ale instanțelor de apel sunt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora. Deciziile Curții Supreme de Justiție sunt executorii din momentul emiterii lor.

În corespundere cu art. 188 Cod administrativ, actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu.

Totodată, potrivit art. 120 din Constituție, este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Raportând cadrul legal enunțat la circumstanțele concrete ale speței deduse judecății, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, Curtea de Apel Chișinău întemeiat a

ajuns la concluzia intentării procedurii de executare inițiate prin cererea creditorului Oleg Rațoi în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și acordat debitorului, Primarul general al mun. Chișinău, un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii să execute hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău.

Astfel, instanța de recurs va nota că critica recurentului în sensul că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 16 alin. (3) Cod de executare, respectiv cererea lui Oleg Rațoi cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii judecătorești este una tardivă, nu poate fi reținută ca fiind una întemeiată.

În susținerea acestui punct de vedere, se va nota că la 1 aprilie 2019, a intrat în vigoare Codul administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, respectiv, începând cu această dată se aplică imediat noile reglementări procedurale prevăzute de acesta.

Așadar, potrivit art. 188 Cod administrativ actele administrative individuale de restituire a unui bun ori realizare a altei acțiuni, de tolerare ori de inacțiune pot fi executate într-un termen de 3 ani. Termenul începe să curgă din ziua în care actul administrativ devine executoriu.

Prin urmare, având în vedere principiul *lex posterior derogat legi priori*, conform căruia legea mai recentă primează față de legea mai veche, termenul de prezentare a documentelor executorii spre executare urmează a fi calculat în ordinea prevăzută de art. 188 Cod administrativ, potrivit căruia acestea pot fi executate într-un termen de 3 ani, și nu în decursul a 30 de zile, precum statuează art. 16 alin. (3) Cod de executare, invocat de către recurent, care odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ, la data de 1 aprilie 2019, a devenit inaplicabil.

Mai mult că instanței nu au fost prezentate probe în confirmarea faptului că Primarul general al mun. Chișinău ar fi întreprins măsuri pentru executarea benevolă a hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, deși acesta, în virtutea angajamentelor sale, avea obligația de a acționa prompt în vederea executării hotărârii judecătorești, care urma a fi executată imediat.

În consecință, având în vedere faptul că hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, în partea ce ține de emiterea actului administrativ privind restabilirea reclamantului în funcția de pretor al sect. Botanica și plata unui salariu mediu pentru absența forțată de la muncă, a devenit executorie la 12 martie 2021, se impune în mod cert concluzia că cererea privind intentarea procedurii de executare, depusă de către Oleg Rațoi la 16 septembrie 2022, este în termen.

În plus, aplicabilitatea în speță a prevederilor Codului administrativ se confirmă și prin faptul că cererea privind intentarea procedurii de executare a fost depusă la Curtea de Apel Chișinău, căreia îi este atribuită competența respectivă anume prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, care, la art. 249 alin. (2) stabilește că *pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sunt competente instanțele de apel.*

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs apreciază ca fiind justă concluzia Curții de Apel de a dispune intentarea procedurii de executare inițiată prin cererea creditorului Oleg Rațoi în temeiul hotărârii din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și acordat debitorului, Primarul general al

mun. Chișinău, un termen de 10 zile de la recepționarea încheierii să execute hotărârea din 12 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție punctează imperios că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, se reține, cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă, în detrimentul unei părți a procesului (*Immobiliare Saffi v. Italia*, 28 iulie 1999, § 63; *Șandor v. România*, 24 martie 2005, § 23). De asemenea, dreptul la executarea unei hotărâri, face parte integrantă din „dreptul la o instanță” (*Hornsby împotriva Greciei*, § 40; *Scordino împotriva Italiei* (nr. 1) (MC), § 196). În caz contrar, garanțiile art. 6 § 1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util (*Bourdiv împotriva Rusiei*, § 34 și 37).

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurent sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Primarul general al municipiului Chișinău.

Se menține încheierea din 21 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea lui Oleg Rațoi cu privire la intentarea procedurii de executare a hotărârii judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu